

Mellékletek

A Melléklet

TÁJÉKOZTATÓ ÉS BELEEGYEZŐ NYILATKOZAT

Online kérdőívhez

Kedves Kitöltő!

Gaál Emese Réka vagyok, a Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Karának harmadéves pszichológia hallgatója. Szeretném felkérni a műhelymunkámhoz és TDK dolgozatomhoz tartozó kutatásban való részvételre, amelyben a pszichológusok öngyilkossággal kapcsolatos attitűdjeit, ismereteit és tapasztalatait vizsgálom a segítő magatartással és a kiégéssel összefüggésben. A kutatásomat Kató Szabolcs pszichológus, egyetemi tanársegéd felügyelete alatt végzem.

A kérdőív csomag kitöltése körülbelül 15-20 percet vesz igénybe. Kérem, hogy csak abban az esetben töltsse ki a kérdőívet, ha Ön okleveles pszichológus végzettséggel rendelkezik.

A kutatásban való részvétel önkéntes alapú, név nélkül történik, a kért adatok, információk nem alkalmasak személyek beazonosítására, és az eredményeket kizárólag tudományos kutatásra használom fel. A kérdőív kitöltése bármikor indoklás nélkül megszakítható, ebben az esetben a válaszai nem kerülnek rögzítésre.

Amennyiben bármilyen kérdése merülne fel a kérdőívvel vagy a témával kapcsolatban, a következő e-mail címeken keressen bizalommal engem: emese.reka.gaal@gmail.com, vagy a kutatást felügyelő oktatót: kato.szabolcs@arts.unideb.hu. Ha a kitöltés során úgy érzi, az érzelmei túlzottan felkavarták Önt, kérem, ne habozzon szakszerű segítséget kérni!

Segítségét előre is köszönöm!

Elismerem, hogy okleveles pszichológus végzettséggel rendelkezem. Tudomásul veszem a kutatásban való részvétel feltételeit, valamint beleegyezek a felmérésben való részvételbe és a válaszaim tudományos dolgozat megírásához való felhasználásába.

Üzenet adminoknak - Facebook csoportban való megosztáshoz

Kedves Admin!

Gaál Emese Réka vagyok, a Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Karának harmadéves pszichológia hallgatója. Szeretném felkérni a csoport tagjait a műhelymunkámhoz és TDK dolgozatomhoz tartozó kutatásban való részvételre, amelyben a pszichológusok

öngyilkossággal kapcsolatos attitűdjeit, ismereteit és tapasztalatait vizsgálom a segítő magatartással és a kiégéssel összefüggésben. A kutatásomat Kató Szabolcs pszichológus, egyetemi tanársegéd felügyelete alatt végzem.

A felmérésben való részvételhez olyan személyeket keresek, akik okleveles pszichológus végzettséggel rendelkeznek. A kutatásban való részvétel önkéntes és anonim, a kérdőív kitöltése bármikor indoklás nélkül megszakítható, és az adatokat kizárólag tudományos munkám megírásához használom fel.

Köszönettel,

Gaál Emese Réka

B Melléklet
Kérdőívcsomag

1. Demográfiai kérdések

1. Az Ön neve?
férfi/nő
2. Az Ön életkora?
Írja be a mezőbe az Ön életkorát.
3. Az Ön lakóhelye?
falu, város, megyeszékhely, főváros
4. Az Ön legmagasabb felsőfokú végzettsége?
mesterfokozat, posztgraduális képzés, szakirányú szakképzettség
5. Ha igen: Milyen szakirányú szakképzettséggel rendelkezik?
Írja be a mezőbe!
6. Részt vett-e szakirányú továbbképzésen?
igen/nem
7. Ha igen: Milyen szakirányú továbbképzésen vett részt?
Írja be a mezőbe!
8. Jelenleg – szakmáján belül – milyen területen dolgozik?
egészségügy, magánellátás, szociális szféra, köznevelés-közüoktatás,
felsőoktatás, versenyszféra (szervezeti), egyéb, nem szakmán belül dolgozom
9. Baráti körében, közeli ismerősei között előfordult-e öngyilkossági kísérlet?
igen/nem
10. Családjában, rokonságában előfordult-e öngyilkossági kísérlet?
igen/nem
11. Öngyilkosság következtében veszített el Ön számára fontos személyt?
igen/nem
12. Önt eddigi élete során foglalkoztatták-e öngyilkossági gondolatok?
igen/nem
13. Van-e bármi, amit a témához hozzáténné, de nem kérdeztük meg?
Írja be a mezőbe!

2. Az öngyilkossággal kapcsolatos attitűdök felmérésére szolgáló Stigma of Suicide Scale-Short form (SOSS-SF) magyarra fordított változata

Az alábbi skála olyan jellemzőket tartalmaz, amelyekkel gyakran illetik az öngyilkosságot elkövetőket. Kérem, értékelje ezeket a jellemzőket aszerint, hogy mennyire ért egyet azokkal! Az emberek, akik öngyilkosságot követnek el...

	Egyáltalán nem értek egyet	Nem értek egyet	Nem tudom	Egyetértek	Teljesen egyetértek
Szánalmasak					
Felszíneselek					
Erkölcstelenek					
Szégyellni valók					
Felelőtlenek					
Ostobák					
Gyávák					
Bosszúvágyók					
Magányosak					
Elszigeteltek					
Elveszettek					
Kívülállóak					
Erősek					
Bátrak					
Nemesek					
Eltökéltek					

3. Rövidített PROMIS - a kényszeres segítségre vonatkozó kérdőívek

Az alábbiakban a segítő magatartásra vonatkozó állításokat olvashat. Kérem, hogy egy nullától ötig terjedő skálán pontozza az egyes állításokat aszerint, hogy azok mennyire igazak Önre! (0- az adott tevékenység nem jellemző, 5- nagyon jellemző)

1. Mindig is attól félttem, hogy érzéketlen embernek gondolnának (és talán azzá is válnék), ha nem mutatnám ki naponta, hogy készen állok az önmegtagadásra és gondoskodásra.	0	1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	---	---

2. Mindaz, amit másokért megtettem, gyakran eredményezte, hogy a saját életemet alig tudtam élni.	0	1	2	3	4	5
3. Mindig is jobban szerettem egyedül gondoskodni másokról, mint csapatmunkában.	0	1	2	3	4	5
4. Mindig üresnek tűnt az élet, amikor valaki, akiről gondoskodtam, jobban lett, és néha nehezteltem is amiatt, hogy nincs szüksége többé rám.	0	1	2	3	4	5
5. Mindig is hajlamos voltam az önmegtagadást és a másokkal való törődést arra használni, hogy vigaszt és erőt merítsek belőle.	0	1	2	3	4	5
6. Rájöttem, hogy sok kapcsolatomban hajlamos vagyok önmegtagadó és gondoskodó szerepet felvenni.	0	1	2	3	4	5
7. Rendszeresen adtam kéretlen tanácsot másoknak abban, hogyan oldják meg problémáikat.	0	1	2	3	4	5
8. Mindig nehezemre esik, hogy bármit is megoldatlanul hagyjak egy segítő szándékú beszélgetésben.	0	1	2	3	4	5
9. Gyakran fél éjszaka fennmaradtam, mert „segítő” beszélgetést folytattam valakivel.	0	1	2	3	4	5
10. Úgy éreztem, csak akkor lehetek igazán önmagam, amikor elrendezem a mások által előidézett fizikai, érzelmi és társas bonyodalmakat.	0	1	2	3	4	5
11. Mindig is hajlamos voltam azzal büszkélkedni, hogy soha nem vagyok mások terhére.	0	1	2	3	4	5
12. Többször előfordult, hogy mások aggódtak miattam, mert alig teszek valamit a magam örömére.	0	1	2	3	4	5
13. Mindig is igyekeztem elkerülni, hogy megzavarjam mások lelki nyugalmát.	0	1	2	3	4	5
14. Hajlamos vagyok csak adni, mások szolgálatában cselekedni és nem nézni, mibe kerül, akkor sem, ha ez egyre megterhelőbb.	0	1	2	3	4	5
15. Mindig is hajlottam arra, hogy hűséges és odaadó maradjak, tekintet nélkül arra, hogy mit tűrök el egy közeli kapcsolatban.	0	1	2	3	4	5
16. Szerettem hasznossá tenni magam mások számára, még akkor is, ha nem méltányolják, amit teszek.	0	1	2	3	4	5

17. Hajlamos vagyok több munkát vállalni olyasvalaki kedvéért, aki közel áll hozzám, akkor is, ha nem végeztem még az előző feladattal.	0	1	2	3	4	5
18. Csak akkor érzem, hogy igazán önmagam vagyok, amikor szolgálatokat tehetek másoknak.	0	1	2	3	4	5
19. Gyakran segítettem többet a hozzám közelállóknak, mint ahogy eredetileg terveztem.	0	1	2	3	4	5
20. Úgy érzem, akkor tudom leginkább uralni az érzéseimet, amikor különböző szolgálatokat teszek valaki másnak.	0	1	2	3	4	5

4. Mini Oldenburg Kiegészítő Kérdőív

Kérem, olvassa el figyelmesen! Szeretném tudni az Ön véleményét a következő kérdésekről. Kérem, MINDEN kérdésre válaszoljon, annak a négyzetnek a bejelölésével, amit magára a leginkább érvényesnek érez!

1 = Teljesen egyetértek

2 = Egyetértek

3 = Nem értek egyet

4 = Egyáltalán nem értek egyet

1.	Mindig találom új és érdekes dolgokat a munkámban.	1	2	3	4
2.	Vannak napok, amikor úgy érzem, már azelőtt fáradt vagyok, mielőtt elmegyek dolgozni.	1	2	3	4
3.	Egyre gyakrabban előfordul, hogy rosszállóan beszélek a munkámról.	1	2	3	4
4.	Mostanában a munka után több idő kell ahhoz, hogy ellazuljak és újra fitt legyek, mint korábban.	1	2	3	4
5.	A munkám során rám nehezedő nyomást nagyon jól bírom.	1	2	3	4
6.	Mostanában egyre kevesebbet gondolkodom munkám során, és csak mechanikusan hajtom végre a feladatokat.	1	2	3	4
7.	Az idővel az ember elveszíti kötődését a munkájához.	1	2	3	4
8.	Munka után általában úgy érzem, hogy teljesen készen állok a szabadidős tevékenységekre.	1	2	3	4
9.	Munka után általában úgy érzem, hogy elhasználódtam és fáradt vagyok.	1	2	3	4
10.	Egyre jobban belevonódom a munkámba.	1	2	3	4

5. Az öngyilkosságra vonatkozó ismereteket felmérő Revised Facts on Suicide Quiz (RFOS)

Az alábbiakban öngyilkosságra vonatkozó állításokat fog olvasni. Kérem, döntse el, hogy az állításokat igaznak vagy hamisnak tartja, és jelölje be a válaszának megfelelő! (I-igaz, H-hamis)

1. Ha valakitől egyenesen megkérdezzük: „Meg akarja ölni magát?”, azzal lehet, hogy öngyilkossági kísérletbe kergetjük.	I	H
2. Aki már egyszer megkísérelt öngyilkosságot, az nagyobb valószínűséggel kísérli meg újból, mint aki még nem tett ilyet.	I	H
3. Ritkán következik be öngyilkosság figyelmeztető jelek nélkül.	I	H
4. Az öngyilkosság Magyarországon a halál 10 leggyakoribb oka között szerepel.	I	H
5. Az öngyilkosságra való hajlam nem öröklött, és nem biológiai úton adja át egyik generáció a másiknak.	I	H
6. A legtöbb öngyilkosjelöltnek nem sikerül megölnie magát.	I	H
7. Ha valaki elszánta magát az öngyilkosságra, semmi nem tudja visszatartani.	I	H
8. Aki beszél az öngyilkosságról, ritkán követi el.	I	H
9. Aki öngyilkosságot kísérel meg, csakis azért teszi, hogy manipuláljon másokat és felhívja magára a figyelmet.	I	H
10. Az alkoholizmus és az öngyilkosság szorosan összefügg egymással.	I	H
11. Könnyű okot és indokot találni az öngyilkosságra.	I	H

12. Az öngyilkosságot elkövető ember teljes mértékben halálra szánt.	I	H
13. A depressziósoknál nagyon megnő az öngyilkosság veszélye, amikor állapotuk elkezd javulni.	I	H
14. Ha minden öngyilkost megvizsgálna pszichiáter, depressziósnak diagnosztizálná őket.	I	H
15. Aki egyszer már megkísérelt öngyilkosságot, az mindig hajlamos lesz rá és mindig ilyen gondolatokat forgat a fejében.	I	H
16. Aki öngyilkosságot követ el, az mentálisan beteg.	I	H

C Melléklet

1. táblázat. Az RFOS öngyilkossággal kapcsolatos állításai és a helyes ismeretek aránya (%) pszichológusok körében

Öngyilkossággal kapcsolatos állítások	Helyes válaszok (db)	Helyes válaszok (%)
1. Aki öngyilkosságot kísérel meg, csakis azért teszi, hogy manipuláljon másokat és felhívja magára a figyelmet. (hamis)	83	98,8%
2. Ha valakitől egyenesen megkérdezzük: „Meg akarja ölni magát?”, azzal lehet, hogy öngyilkossági kísérletbe kergetjük. (hamis)	80	95,2%
3. Az öngyilkosságot elkövető ember teljes mértékben halálra szánt. (hamis)	80	95,2%
4. Az öngyilkosság Magyarországon a halál 10 leggyakoribb oka között szerepel. (igaz)	79	94,0%
5. Aki beszél az öngyilkosságról, ritkán követi el. (hamis)	79	94,0%
6. Aki már egyszer megkísérelt öngyilkosságot, az nagyobb valószínűséggel kíséri meg újból, mint aki még nem tett ilyet. (igaz)	76	90,5%
7. Ha minden öngyilkost megvizsgálna pszichiáter, depressziósnak diagnosztizálná őket. (hamis)	75	89,3%
8. Aki egyszer már megkísérelt öngyilkosságot, az mindig hajlamos lesz rá és mindig ilyen gondolatokat forgat a fejében. (hamis)	74	88,1%
9. Az alkoholizmus és az öngyilkosság szorosan összefügg egymással. (igaz)	65	77,4%
10. Ritkán következik be öngyilkosság figyelmeztető jelek nélkül. (igaz)	63	75,0%
11. Aki öngyilkosságot követ el, az mentálisan beteg. (hamis)	60	71,4%
12. Könnyű okot és indokot találni az öngyilkosságra. (hamis)	56	66,7%

13. Az öngyilkosságra való hajlam nem öröklött, és nem biológiai úton adja át egyik generáció a másiknak. (igaz)	52	61,9%
14. A depressziósoknál nagyon megnő az öngyilkosság veszélye, amikor állapotuk elkezd javulni. (igaz)	49	58,3%
15. A legtöbb öngyilkosjelöltnek nem sikerül megölnie magát. (igaz)	48	57,8%
16. Ha valaki elszánta magát az öngyilkosságra, semmi nem tudja visszatartani. (hamis)	12	14,3%

2. táblázat. A kérdőívek leíró statisztikáinak összefoglaló táblázata

Kérdőívek		Átlag	Medián	Szórás	Min	Max	Shapiro-Wilk W	Shapiro-Wilk p
SOSS-SF	stigma	1,28	1,00	0,447	1,00	3,25	0,690	<0,001
	izoláció	3,60	3,75	0,969	1,25	5,00	0,949	0,002
	glorifikáció	2,24	2,25	0,765	1,00	4,50	0,963	0,017
PROMIS	uralkodó k.	12,8	10,5	8,95	1	40	0,932	<0,001
	alávetett k.	17,6	16,0	9,84	2	44	0,965	0,020
	teljes k.	30,4	30,0	17,2	3	84	0,960	0,011
MOLBI	kiábrándultság	10,6	10,0	3,34	6	19	0,928	<0,001
	kimerülés	12,1	12,0	6	2	20	0,972	0,061
	kiegés	22,7	22,0	12	3	36	0,945	0,001

3. táblázat. A kényszeres segítség, a kiegész és a glorifikáció változó közötti útmodell paraméterei

95%-os konfidenciaintervallum								
Függő változó	Prediktor változó	Becsült érték	SE	Alsó határ	Felső határ	β	z	p-érték
glorifikáció	kiegés	0,0348	0,0136	0,00803	0,0615	0,268	2,55	0,011
kiegés	kényszeres segítség	0,1187	0,0351	0,1875	0,1875	0,346	3,38	<0,001

4. táblázat. A moderációs elemzés paramétereit

95%-os konfidenciaintervallum						
	Becsült érték	SE	Alsó határ	Felső határ	Z	p- érték
Teljes kényszeres	0,01192	0,00464	0,00282	0,0210	2,567	0,010
Kitettség	0,02677	0,04499	-0,06142	0,1150	0,595	0,552
Teljes kényszeres * Kitettség	0,00552	0,00237	8,76e-4	0,0102	2,330	0,020